

**Protokół z posiedzenia Rady Naukowej  
Instytutu Badań Literackich PAN  
dnia 24 kwietnia 2018 r.**

Posiedzenie otworzyła i prowadziła Przewodnicząca Rady Naukowej IBL PAN, prof. dr hab. Anna Grześkowiak-Krwawicz. Swoją nieobecność usprawiedliwili: dr hab. Tomasz Chachulski, prof. dr hab. Marcin Cieński, prof. dr hab. Andrzej Dąbrówka, prof. dr hab. Adam Dziadek, prof. dr hab. Barbara Judkowiak, prof. dr hab. Zbigniew Kloch, dr Dorota Krawczyńska, prof. dr hab. Mieczysław Mejor, prof. dr hab. Ryszard Nycz, prof. dr hab. Anna Sobolewska, prof. dr hab. Wojciech Tomasik, dr hab. Zygmunt Ziątek. Nieobecny był też prof. dr hab. Michał Głowiński, który nazajutrz odbierał tytuł doktora *honoris causa* na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Następnie Przewodnicząca poinformowała zebranych, że dyrektorem Instytutu Badań Literackich PAN w nowej kadencji został prof. dr hab. Mikołaj Sokołowski. Pogratulowała także prof. Sokołowskiemu zwycięstwa w konkursie na dyrektora IBL PAN.

Podczas wstępnej części Rady Naukowej prof. Grześkowiak-Krwawicz wręczyła także dyplomy doktora habilitowanego dr hab. Małgorzacie Ciszewskiej, dr hab. Magdalenie Piskale oraz dyplomy doktorskie drowi Pawłowi Bemowi i drowi Łukaszowi Cybulskiemu.

**Porządek obrad:**

- 1. Informacja Dyrekcji o sprawach bieżących Instytutu**
- 2. Opinia Rady w sprawie wniosku Dyrektora Instytutu o powołanie Zastępców Dyrektora ds. Naukowych i Ogólnych**
- 3. Uchwała Rady Naukowej Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia doktoranckie w IBL PAN**
- 4. Wniosek Rady o utworzenie Interdyscyplinarnych Studiów**

## **Doktoranckich IBL PAN i Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych**

- 5. Opinia Rady w sprawie powołania dr hab. Marka Troszyńskiego na Kierownika Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich IBL PAN i PJATK**
- 6. Wszczęcie postępowania habilitacyjnego dra Andrzeja Karcza oraz powołanie 3 członków komisji habilitacyjnej: recenzenta, sekretarza i członka komisji**
- 7. Opinia Rady w sprawie zatrudnienia dr hab. Magdaleny Piskały na stanowisku profesora nadzwyczajnego w IBL PAN**
- 8. Sprawy różne**

### **Ad. 1**

#### **Informacja Dyrekcji o sprawach bieżących Instytutu**

**Prof. dr hab. Mikołaj Sokołowski** swoje wystąpienie zaczął od deklaracji, że ze względu na to, że jest to jego ostatnia kadencja, chciałby, żeby była jak najbardziej udana i zaowocowała jak najlepszymi wynikami Instytutu. Przechodząc do spraw bieżących, poinformował, że trwa dyskusja nad reformą Akademii, ponieważ ustawa o szkolnictwie wyższym prawdopodobnie wejdzie w życie, co zwiększy dystans Instytutów PAN do uniwersytetów. Powstał w związku z tym projekt powołania zebrania ogólnego Dyrektorów Instytutów PAN, które dałoby wyraz potrzebom i dążeniom Instytutów. Odbyło się też kolejne zebranie PINPAN, które zakończyło się wnioskiem o jak najszybsze spotkanie się przedstawicieli Porozumienia z Prezesem PAN w celu nawiązania współpracy przy tworzeniu reformy Akademii.

Następnie Dyrektor IBL PAN zwrócił się do Rady z prośbą o aprobatę konkursów, które umożliwiłyby zatrudnienie na stanowiskach naukowych młodych zdolnych osób, które w tej chwili pracują na stanowiskach naukowo-technicznych. Często są to osoby, które otrzymały prestiżowe nagrody, a aktualne stanowisko uniemożliwia im otrzymanie awansu.

Konkursy umożliwiłyby zatrudnienie ich w Pracowniach lub Zespołach, w związku z czym na czele komisji konkursowych staliby Kierownicy Pracowni lub Zespołów. Regulamin przeprowadzania konkursów został już uchwalony. Jest on bardzo dobrze sformułowany i nie wymaga zmian. Konkurs odbywać się musi zgodnie z przyjętymi zasadami, więc istnieje możliwość, że zatrudniony zostanie ktoś z zewnątrz, a pracownik będący na stanowisku naukowo-technicznym nadal na nim pozostanie. Jest to jednak jedyna szansa dla tych osób na zatrudnienie na stanowisku naukowym, ponieważ nie ma możliwości przeniesienia ich bez zorganizowania konkursu.

Kolejną podjętą przez prof. Sokołowskiego sprawą była organizacja pracy Dyrekcji i kwestia komunikacji z pracownikami IBL PAN. Dyrektor zwrócił się z prośbą o akceptację planowanych przez niego zmian, które polegałyby na zmniejszeniu Dyrekcji do dwóch osób oraz powołanie organu, który można by nazwać radą lub komisją programową, mającego na celu stworzenie dla Instytutu planu naukowego na dalszą przyszłość. Zapewnił, że wraz z jednym pomocnikiem będzie w stanie umożliwić pracownikom IBL PAN dokończenie wszystkich projektów wchodzących w skład aktualnego programu naukowego Instytutu, ale – wobec wyraźnego zbliżania się do końca wielu projektów będących podstawowymi zadaniami IBL – czuje się też w obowiązku stworzyć warunki do przygotowania na przyszłość nowego programu badań.

W nawiązaniu do zagadnienia komunikacji, prof. Sokołowski zaproponował spotkanie Dyrekcji z pracownikami naukowymi Instytutu wczesną jesienią, wspomniał też, że spotkanie z pracownikami administracyjnymi odbędzie się w maju. Potrzeba jest tym pilniejsza, że dochodzi do zmiany praktyki w pewnych przepisach, jak np. odpis na prawa autorskie, które wymagają zmian procedur w Instytucie. Złe przeprowadzenie tych zmian może narazić Instytut na konsekwencje ze strony Urzędów Skarbowych. Dyrektor IBL PAN podkreślił także, że spotkanie Dyrekcji z Pracowniami i Zespołami było bardzo udaną inicjatywą, którą należy kontynuować, choć nie musi być powtarzana

często.

Odnosząc się do kwestii organizacji pracy dyirekcji, prof. Sokołowski zapewnił, że praca dyirekcji w składzie dwuosobowym jest możliwa, a pozwoli to uprościć i usprawnić pracę, dlatego weźmie na siebie obowiązki dyrektora ds. naukowych i prosi o pozytywne zaopiniowanie Dyrektora ds. ogólnych, którego głównym zadaniem jest administrowanie Instytutem, czyli zajmowanie się sprawami finansowymi i organizacyjnymi. Dyirektor IBL PAN zgłosił na to stanowisko dra Grzegorza Marca. Następnie przedstawił kandydata, który jest absolwentem Wydziału Polonistyki UW, studia doktorskie podjął tamże w Pracowni Poetyki i Teorii Literatury, a w Instytucie Badań Literackich pracuje od 2007 r. i jest związany z Pracownią Literatury Romantyzmu. Łączy badania nad romantyzmem z teorią literatury. Jest autorem czterech książek, współredaktorem m.in. *Atlasu polskiego romantyzmu*, stypendystą m.in.: Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, pobierał stypendium dla wybitnych młodych naukowców, a w 2003 r. został laureatem pierwszej nagrody w organizowanym przez stowarzyszenie „Otwarta Rzeczpospolita” ogólnopolskim konkursie im. Jana Józefa Lipskiego na najlepsze prace magisterskie z humanistyki i nauk społecznych. W ostatnim czasie był też ekspertem Komisji Europejskiej w 7. Programie Ramowym oraz w Programie Horizon 2020. Jest członkiem Komitetu Głównego Olimpiady Języka Polskiego, był też członkiem zespołu ekspertów ds. ewaluacji w Ministerstwie Nauki w latach 2017-2018.

Po wystąpieniu prof. Sokołowskiego i przed otwarciem dyskusji Przewodnicząca Rady Naukowej w imieniu wszystkich pracowników Instytutu podziękowała dr Dorocie Siwickiej za znakomite wypełnianie przez ostatnie osiem lat obowiązków Dyrektora ds. naukowych i wyraziła zrozumienie dla rezygnacji z pełnienia tej funkcji ze względu na chęć kontynuowania własnej pracy naukowej.

Potem otworzyła dyskusję nad informacją Dyirekcji o sprawach bieżących Instytutu.

**Prof. dr hab. Włodzimierz Bolecki** zasugerował, że ponieważ organy Instytutu muszą być zgodne z ustawą, nie ma sensu tworzenia rady, do której należałoby członkowie Rady Naukowej, zamiast tego lepiej byłoby przywrócić istniejące niegdyś Kolegium Kierowników Pracowni, które wspierałoby Dyрекcję, a resztę zostawić Radzie Naukowej.

**Prof. dr hab. Anna Nasiłowska-Rek** przyznała, że przywrócenie takiego organu miałoby tę zaletę, że Dyрекcja nie musiałaby się spotykać z każdą Pracownią oddzielnie. Zwróciła jednak uwagę, że w ostatnich latach – ze względu na system grantowy – system pracy w Pracowniach trochę się zdewaluował i dlatego jest sens powołania organu, o którym prof. Sokołowski wspomniał w swoim wystąpieniu. Rada Naukowa, która ma takie uprawnienia, powinna powołać taką komisję, gdyż granty i projekty są przeważnie pomysłami indywidualnymi, nie dotyczącymi całości Instytutu. Moment do namysłu nad ogólnym kierunkiem badań IBL jest odpowiedni i takie działanie jest kwestią odpowiedzialności za stan polonistyki i sposób jej uprawiania.

**Dr hab. Krzysztof Mrowcewicz** zgodził się, że nazwa „rada programowa” jest być może niefortunna, ale sama idea jest bardzo dobra, ponieważ Rada Naukowa jest za duża, żeby skutecznie przygotowywać program. Co do przywrócenia Kolegium Kierowników – wskazał, że mogłoby ono służyć walce o partykularne interesy konkretnych Pracowni i Zespołów. Dlatego lepiej by było, żeby Rada powołała komisję programową, która składałaby się z mniejszej liczby osób niż Kolegium Kierowników – maksymalnie z dziesięciu, inaczej utraciłaby ona operatywność. Podkreślił, że komisja nie mogłaby wchodzić w kompetencje Rady i musiałaby przedstawiać wyniki swojej pracy Radzie, która na tym etapie akceptowałaby je lub nie, wypełniając swoje kompetencje.

**Prof. dr hab. Grażyna Borkowska** podkreśliła, że jest to strategiczna decyzja i wyraziła obawę, że taka komisja przejęłaby obowiązki Rady Naukowej, która właśnie tym powinna się zajmować, i jej powołanie byłoby *de facto* abdykacją Rady. Zaproponowała też, by zamiast powoływać oddzielną komisję, zwiększyć aktywność samej Rady i powrócić podczas obrad do kwestii programowych. Zapytała też, kto miałby powołać omawiane ciało.

**Dr hab. Ewa Głębicka** uznała, że dobrze byłoby, gdyby powstała grupa osób ściśle reprezentująca kierunki badań prowadzonych przez Instytut – literaturę staropolską i nowoczesną, edytorstwo i dokumentalistykę. Zaznaczyła, że osoby te nie musiałyby być wybierane wyłącznie spośród członków Rady, chodzi o specjalistów w swoich dziedzinach. Dodała, że ich skupienie się na strategiach pracy badawczej w żaden sposób nie kolidowałoby z szerokimi obowiązkami Rady Naukowej, a zaletą takiego gremium byłaby operacyjność i możliwość podejmowania decyzji szybciej niż podczas cyklicznych spotkań Rady.

**Prof. dr hab. Anna Grześkowiak-Krwawicz** w odpowiedzi na pytanie prof. Borkowskiej podkreśliła, że takie gremium mogłaby powołać wyłącznie Rada Naukowa, ponieważ tylko Rada ma takie kompetencje. Zgodziła się, że Rada Naukowa powinna zwiększyć swoją czujność i aktywność w kwestii badań prowadzonych w Instytucie, zaznaczyła jednak, że należałoby powołać osobne ciało, niekoniecznie wybrane wyłącznie spośród członków Rady, które przyjrzałoby się perspektywom naukowym Instytutu.

**Dr hab. Jacek Wójcicki** zapytał, czy Rada ma prawo powołać komisję złożoną również z osób spoza Rady. Zauważył także, że ze względu na operatywność – komisja programowa musiałaby się składać z osób będących na miejscu, a w skład Rady Naukowej wchodzi także członkowie niezatrudnieni w Instytucie. Odniósł się z aprobatą do pomysłu powołania

Kolegium Kierowników Pracowni jako ciała doradczego dla Dyrekcji, również ze względu na to, że nie powstawałyby w ten sposób żadne trudności natury formalnej.

**Prof. dr hab. Marek Zaleski** zauważył, że była już kiedyś powołana rada ds. strategii i rozwoju i pomysł ten spalił wówczas na panewce. Z drugiej strony zwrócił uwagę, że Rada Naukowa spotyka się rzadko i ma wiele spraw bieżących do rozwiązania, więc na dyskusje nad programem badań nie starcza czasu. Dlatego należy znaleźć rozwiązanie kompromisowe takie jak komisja, do której Rada i pracownicy Instytutu zgłaszałyby kwestie zasadne i warte przedyskutowania, a ona przedstawiałaby je Radzie.

**Dr hab. Joanna Partyka** zwróciła uwagę na problem podniesiony przez dra hab. Mrowcewicza, jakim jest liczebność takiego ciała. Ponieważ jeśli będzie ono składało się ze wszystkich kierowników Pracowni, czyli około 30 osób, to jego decyzyjność będzie podobna do Rady Naukowej. Zatem ze względów praktycznych nie powinno ono liczyć więcej niż siedem osób.

**Dr hab. Mrowcewicz** zaproponował koncepcję bliską pomysłowi prof. Zaleskiego. Ze względu na to, że Rada Naukowa jest duża i obciążona bardzo różnymi zadaniami, mogłaby ona wyłonić komisję, której zadaniem byłoby stworzenie propozycji do przedyskutowania dla Rady. W ten sposób Rada nie utraciłaby swoich kompetencji. Przypomniał także, że już od dawna podczas obrad nie było merytorycznej rozmowy o programie, gdyż nie ma na to warunków. Zauważył też, że spotkanie Dyrekcji z kierownikami Pracowni to dobry pomysł, ale dotyczy zupełnie innych kwestii niż te, którymi zajmowałaby się taka komisja.

**Dr hab. Jan Kordys** w odniesieniu do głosu prof. Zaleskiego wyjaśnił, że wyłoniona niegdyś rada ds. strategii i rozwoju powołana została w sytuacji kryzysowej. Powstały wówczas trzy projekty, które niestety były ze sobą niespójne. Zostały one krótko omówione na jednym z posiedzeń Rady i

niektóre z idei w nich zawarte zostały w sposób milczący powoli przyjęte do praktyk Instytutu. Jednocześnie w relatywnie krótkim czasie sytuacja materialna Instytutu poprawiła się, więc uznano, że dalsza dyskusja nad tymi projektami nie ma sensu. Podziękował też prof. Borkowskiej i prof. Boleckiemu za to doświadczenie.

**Prof. dr hab. Jacek Leociak** zauważył, że komisja ds. strategii była powołana ze względu na ówczesną sytuację i nie zakładano, że jej działalność będzie trwała. Natomiast propozycja dyrekcji polega na wprowadzeniu w model organizacji pracy w Instytucie ciała, które funkcjonowałyby permanentnie i byłoby zależne od Dyrekcji i Rady Naukowej. I z dyskusji wynika, że takie ciało jest potrzebne. Dlatego zadanie strategicznego myślenia o przyszłości badań i przygotowywania propozycji programowych Rada mogłaby złożyć na barki komisji przez siebie wyłonionej i obdarzonej zaufaniem, ponieważ nikt z zewnątrz nie narzucałby jej składu. Taka komisja miałaby przed sobą dwa zadania: po pierwsze – cel strategiczny: wprowadzenie Instytutu w dalsze lata, po drugie byłaby to grupa, do której można by się zwrócić ze sprawami programowymi i z pomysłami.

**Prof. Zaleski** zauważył, że takie ciało mogłoby się przekształcić w super-Radę Naukową.

**Prof. Leociak** zauważył, że to, jak wielkie kompetencje będzie miała taka komisja, zależy od Rady, która ją powołuje, przed którą ona odpowiada i która może ją odwołać. Hierarchia nie pozostawia wątpliwości – Rada jest organem nadrzędnym. I taka sprawa wymaga poważnej dyskusji.

**Dr hab. Wójcicki** zapytał, czy takim ciałem, którego portret idealny stworzył prof. Leociak, nie jest Prezydium Rady Naukowej.

**Prof. Grześkowiak-Krwawicz** odpowiedziała, że Prezydium ma zupełnie

inne zadania i cele. Dodała też do głosu prof. Leociaka, że można by dołączyć do programu obrad każdego posiedzenia Rady Naukowej sprawozdanie takiej komisji z podejmowanych przez nią działań.

**Prof. Borkowska** wyraziła zdziwienie, że zebrani wierzą w takie proste rozwiązania – że wystarczy z Rady wyłonić komisję, która będzie zajmować się tym, czym nie zajmuje się Rada Naukowa, choć powinna. Podkreśliła, że żadne ciało nie zastąpi zaangażowania Rady Naukowej. Zaproponowała też zwiększenie częstotliwości spotkań Rady do jednego w miesiącu i poświęcenie co drugiego spotkania właśnie dyskusjom programowym.

**Prof. Grześkowiak-Krwawicz** wyraziła obawę, że zwiększenie częstotliwości spotkań Rady zaowocowałoby brakiem kworum.

**Prof. Bolecki** zauważył, że ustawa o PAN nie przewiduje cesji obowiązków Rady na inne organy i gdyby taka komisja miała przejąć obowiązki Rady, trzeba by zapytać specjalistów, czy jest to zgodne z prawem. Chciał się także upewnić, czy Dyrektor miał na myśli powołanie komisji, która pełniłaby funkcję doradczą wobec Dyrekcji, bo jeśli tak, to nie Rada, a Dyrekcja powinna takie ciało powołać.

**Prof. Grześkowiak-Krwawicz** zaproponowała, żeby prof. Sokołowski odpowiedział na to pytanie i ustosunkował się do całej dyskusji. Podkreśliła też, że zgodnie z Uchwałą nie jest określone, jakiego rodzaju zadania może pełnić komisja powołana przez Radę Naukową; jest to wyłącznie od Rady zależne.

**Dr hab. Kordys** zauważył, że dyskusja jest bardzo interesująca i wyłaniają się z niej dwa modele dystrybucji władzy znane naszej cywilizacji: model dyskusji publicznej w zamkniętej przestrzeni Rady, który się sprawdza i powinien być kontynuowany, oraz model związany ze

specyfiką działalności naukowej, w którym przy osobie zarządzającej placówką może powstać rada mędrców, czyli osób, które widzą głębiej i dalej.

**Prof. Grześkowiak-Krwawicz** dodała jeszcze, że zgodnie z Uchwałą organami Instytutu są wyłącznie Dyrektor i Rada Naukowa. A następnie oddała głos Dyrektorowi IBL.

**Prof. Sokołowski** odczytał §11 Statutu Instytutu Badań Literackich, wedle którego Dyrektor może powoływać i rozwiązywać komisje o charakterze doradczym, po czym podkreślił, że jego zamiarem nie jest powołanie gremium doradczego, lecz wypracowanie formuły na przyszłość, która umożliwiłaby wspólne naradzenie się nad przyszłością Instytutu, ponieważ niektóre procesy zachodzące w tej chwili niebawem się wyczerpią i trzeba czymś je zastąpić, dlatego dyskusja nad przyszłością musi przynieść konkretne rozwiązania. Stąd prośba do Rady Naukowej o powołanie takiego ciała. Bardzo dobrze tę myśl wyraził prof. Leociak. Dyrektor podkreślił też, że nie trzeba tego problemu rozstrzygać podczas tych obrad, jest to jednak kwestia wymagająca przemyślenia, przedyskutowania i rozwiązania. Przypomniał, że w niektórych instytucjach podobne zadanie mają międzynarodowe komitety badawcze, które dobrze się sprawdzają. Ale Instytut ma swoją specyfikę i musi znaleźć własne rozwiązanie.

**Prof. Grześkowiak-Krwawicz** podziękowała zebrany za dyskusję, podkreśliła, że jest to problem do rozwiązania jeszcze w tej kadencji Rady Naukowej. Zgodziła się też z prof. Borkowską, że Rada za rzadko dyskutuje o sprawach poważnych.

## **Ad. 2**

### **Opinia Rady w sprawie wniosku Dyrektora Instytutu o powołanie**

## **Zastępców Dyrektora ds. Naukowych i Ogólnych**

Przewodnicząca Rady Naukowej spytała, czy ktoś chciałby się wypowiedzieć w sprawie powołania zastępcy Dyrektora IBL PAN ds. Ogólnych. Wobec braku zgłoszeń Przewodnicząca zarządziła głosowanie tajne. W głosowaniu wzięło udział 28 członków Rady.

**Za** powołaniem na zastępcę Dyrektora IBL PAN ds. Ogólnych dra Grzegorza Marca głosowało: 26 osób,

**przeciw** głosowało: 1 osoba

**wstrzymała się:** 1 osoba.

Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała powołanie na stanowisko zastępcy Dyrektora ds. Ogólnych dra Grzegorza Marca.

### **Ad. 3**

#### **Uchwała Rady Naukowej Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia doktoranckie w IBL PAN**

**Dr hab. Jacek Wójcicki** zwrócił się z prośbą do zebranych o uchwalenie (podobnie jak w ubiegłych latach) trybu i warunków rekrutacji na studia doktoranckie w IBL PAN. Poinformował, że w Instytucie jest obecnie siedemnaścioro doktorantów na różnych etapach zaawansowania. Doktoranci już czwarty rok kontynuują spotkania seminaryjne z prof. Kordysem. Kilkoro doktorantów ma już otwarte przewody. W tym roku uda się kontynuować formułę tradycyjną studiów doktoranckich. Istnieje też możliwość zredukowania limitu przyjęć ze względu na regulacje prawne wymagające od Instytutu zapewnienia stypendiów dla 50% doktorantów. Ponieważ ta liczba rośnie, może być to uciążliwe dla Instytutu ze względów ekonomicznych, co przemawia za tym, żeby w tegorocznej uchwale zmniejszyć limit do 10, a nie – jak wcześniej – do 20 kandydatów. Limit

ten nie musi zostać osiągnięty, ponieważ specyfiką studiów jest zaangażowanie doktorantów w prace Instytutu i elitarność związana z relacją mistrz-uczeń. Dr hab. Wójcicki zwrócił się z prośbą o uwzględnienie istnienia tej zmiany w tegorocznym regulaminie oraz o uchwalenie trybu i warunków rekrutacji na studia doktoranckie na lata 2017/2018.

Przewodnicząca otworzyła dyskusję.

**Prof. Bolecki** spytał, jak będą funkcjonować studia doktoranckie IBL PAN, jeśli w życie wejdzie ustawa 2.0, która zlikwiduje studia doktoranckie na rzecz szkół doktorskich.

**Dr hab. Wójcicki** odpowiedział, że nawet jeśli ustawa wejdzie w życie, szkoły doktorskie nie pojawią się jeszcze w tym roku akademickim, dlatego w tej chwili działamy na istniejącym gruncie prawnym i tryb oraz warunki rekrutacji muszą zostać uchwalone przed 30 kwietnia, a ewentualne reakcje na zmiany prawa pojawią się w miarę potrzeby.

**Prof. Grześkowiak-Krwawicz** upewniła się, w jakiej formule ma zostać przyjęta uchwała.

**Dr hab. Wójcicki** odpowiedział, że w tradycyjnej. Przypomniął też, że tekst uchwały został wcześniej rozesłany do członków Rady Naukowej.

Przewodnicząca zarządziła głosowanie jawne. Rada Naukowa jednogłośnie przyjęła uchwałę o trybie i warunkach rekrutacji na studia doktoranckie w IBL PAN.

#### **Ad. 4**

**Wniosek Rady o utworzenie Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich IBL PAN i Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych**

**Prof. dr hab. Mikołaj Sokołowski** poinformował zebranych, że Instytutowi Badań Literackich udało się pozyskać w ramach programu POWER Narodowego Centrum Badań i Rozwoju dotację na prowadzenie równoległe do istniejącego studium doktoranckiego nowych studiów doktoranckich we współpracy z Polsko-Japońską Akademią Technik Komputerowych. Studia te są autorskim projektem dr Doroty Siwickiej, wspomaganej przez dra hab. Jana Kordysa i dra hab. Jacka Wójcickiego. Przy okazji wyraził także uznanie dla pań Marleny Sęczek i Anny Cygan, które pomogły przygotować bardzo trudny pod względem formalnym wniosek. Przypomniał także, iż przy pierwszym składaniu wniosku zabrakło kilku punktów by uzyskać dotację, więc wniosek został poprawiony i złożony po raz drugi, tym razem z wynikiem pozytywnym. Projekt jest realizowany we współpracy z PJATK, liderem jest Instytut, partner zapewnia natomiast dostęp do wyposażonych pracowni, oprogramowania, sprzętu itd., co pozwoli stworzyć dla kilkunastu osób lepsze warunki do studiowania. Po tej informacji Dyrektor zwrócił się z prośbą o przyjęcie tego projektu oraz przyjęcie jako kandydata na kierownika dra hab. Marka Troszyńskiego, który ma dorobek z zakresu edycji cyfrowych i humanistyki cyfrowej.

**Dr hab. Marek Troszyński** poinformował zebranych, że nowe interdyscyplinarne studia doktoranckie przewidziane są jako studia stacjonarne o profilu ogólnoakademickim i będą trwać 8 semestrów. Mają charakter międzyobszarowy, łączą dziedzinę nauk humanistycznych, dyscyplinę: literaturoznawstwo, z dziedziną nauk ścisłych, dyscypliną: informatyka. Instytut Badań Literackich jest liderem, niezbędnym ze względu na cyfrowy wymiar projektu partnerem jest Polsko-Japońska Akademia Technik Komputerowych, która została wybrana jako uznany partner informatyczny z uwagi na posiadanie odpowiedniej infrastruktury, kompetencje w zakresie realizacji studiów wyższego stopnia w dziedzinie informatyki i doświadczenie w prowadzeniu studiów interdyscyplinarnych. Nie bez znaczenia jest także fakt, że jej siedziba mieści się w Warszawie.

Nowatorski charakter proponowanych studiów nie ma dotychczas konkurencji wśród studiów trzeciego stopnia, zakłada współpracę między literaturoznawcami i informatykami. Rezultatem ma być wzbogacenie wiedzy literaturoznawców na temat rozwoju współczesnych technologii cyfrowych, zaś wiedza informatyków ma być wzbogacona w zakresie wiedzy o literaturze i kulturze, w szczególności zaś o ich rozwoju i stosowaniu w nich metod cyfrowych. Wszyscy doktoranci uczestniczyć będą w zajęciach z obu dyscyplin. Studia przeznaczone są dla studentów różnych kierunków humanistycznych, w szczególności zaś filologii polskiej, filologii obcych, filozofii, historii sztuki i informatyki. Doktoranci będą pod opieką dwóch mentorów, po jednym z każdego obszaru wiedzy, a program studiów będzie zintegrowany z planowymi działaniami IBL i PJATK. Program uwzględnia możliwości i potrzeby kadrowe Instytutu w zakresie humanistyki tradycyjnej i cyfrowej. Odpowiedzialność za prawidłowość organizacji i efektywny przebieg studiów spoczywać będzie na następujących zespołach: kierownictwie studiów, komisji naukowej, komitecie sterującym oraz zespole zarządzającym projektem. We wniosku został przewidziany system regularnej ewaluacji projektu. Cyklicznie przeprowadzana ocena realizacji projektu pozwoli szybko reagować na pojawiające się problemy i umożliwi osiągnięcie przedstawionego we wniosku celu, jakim jest siedem promocji doktorskich po pięciu latach.

Przewodnicząca podziękowała drowi hab. Markowi Troszyńskiemu za przedstawienie projektu oraz twórcom za włożoną w jego przygotowanie pracę i otworzyła dyskusję.

**Prof. Borkowska** spytała, z jakiej dziedziny będą przyznawane doktoraty.

**Dr hab. Troszyński** odpowiedział, że z jednej bądź z drugiej, część broniona będzie w Instytucie Badań Literackich, a część w Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych. Podczas naboru przewidziane jest przyjęcie dziesięciorga kandydatów humanistów i tyluż

informatyków.

**Prof. Borkowska** chciała się także upewnić, czy program przygotowany jest tak, że literaturoznawcy będą studiować informatykę, a informatyk literaturoznawstwo i czy programy będą zróżnicowane.

Dr hab. Troszyński wyjaśnił, że jest jeden program dla wszystkich i jest to program humanistyki cyfrowej – skierowany do tych spośród informatyków, którzy widzą ścieżkę rozwojową w tym kierunku, oraz tych humanistów, którzy interesują się metodologią cyfrową.

**Prof. Borkowska** uznała, że to byłby świetny pomysł jako fakultatywny moduł przy tradycyjnym studium doktoranckim lub do realizacji w formie studiów podyplomowych, jednak w obecnej formie, jeśli efektem studiów ma być dojrzały projekt spełniający wymagania obu dziedzin, wydaje jej się to trudne do osiągnięcia bez obniżania wymagań.

**Prof. Sokołowski** w odpowiedzi wspomniał, że studia doktoranckie w oparciu o połączenie informatyki z różnymi dziedzinami nauk, np. społecznych, już w Warszawie funkcjonują. Poloniści pogłębiają swoją wiedzę z zakresu informatyki i humanistyki cyfrowej, a informatycy poszerzają kompetencje o zakres potrzeb humanistyki. Jednak na końcu polonista będzie się bronił z polonistyki, a informatyk z informatyki. Żeby uniknąć obniżania poziomu udało się wynegocjować z Ministerstwem przyjęcie 10 osób zamiast 30 z każdej dziedziny. Nie jest też tak, że pod karą niewykonalności projektu wszystkich 10 osób musi się obronić.

**Prof. Leociak** wyraził zrozumienie dla wątpliwości prof. Borkowskiej, gdyż na pierwszy rzut oka projekt wygląda jak drugie studium doktoranckie przy IBL. Zaznaczył jednak, że według niego z przedstawionego projektu wynika, że będą to studia zupełnie inne jakościowo. Ta inna jakość wynika m.in. z tego, że są one tworzone we współpracy z PJATK, która ma dydaktyków i, co ważniejsze, sprzęt, którego IBL nie posiada, więc nie

mogłoby stworzyć samodzielnie takiego modułu przy tradycyjnych studiach doktoranckich. Zwrócił także uwagę, że stworzenie podobnych studiów jest ważne, ponieważ Instytut już realizuje różne projekty o charakterze cyfrowym, np. „Nową Panoramę Literatury Polskiej” czy *Atlas polskiego romantyzmu*. Takie studia doktoranckie nie są zatem tworzeniem czegoś nowego, lecz odpowiedzią na już istniejące zapotrzebowanie.

**Dr hab. Mrowcewicz** podkreślił, że pozyskanie środków jest wielkim sukcesem, a opracowanie tego projektu wymagało ogromnej pracy, więc nawet jeśli istnieją pewne obawy, to nie należy ze względu na nie rezygnować z wkraczania na tereny nowe.

**Dr Dorota Siwicka** poinformowała, że pierwszoplanową kwestią przy pracach nad projektem było przygotowywanie kadr dla Instytutu. Brano pod uwagę nie tylko projekty cyfrowe, których jest coraz więcej, lecz także kierunek, w którym rozwija się humanistyka, a który jest nierozłącznie związany z rozwojem świata cyfrowego. Zmiany postępują błyskawicznie i każdy rok przynosi nowe możliwości. Dlatego celem projektu jest wykształcenie ludzi, którzy będą prowadzili szeroko pojmowaną cyfryzację prac Instytutu przez dziesięciolecia. Najważniejszym celem jest nauczanie humanistów i informatyków komunikacji, która w tej chwili nie istnieje. Humanisci muszą nauczyć się wymagać od informatyków tego, co jest im potrzebne, a informatycy znaleźć przyjemność w szukaniu takich rozwiązań. Projekt ten jest eksperymentem, który od całego Instytutu będzie wymagał ogromnego wysiłku, gdyż będzie to zupełnie nowy model pracy z doktorantami, wymagający trudu i zaangażowania, ale ten eksperyment może sprawić, że spojrzenie na humanistykę cyfrową może się znacząco zmienić.

**Prof. dr hab. Zdzisław Łapiński** zauważył, że dr Siwicka podkreślała, że kształcić będą się nowe kadry dla Instytutu, a dr hab. Troszyński

wspominał również o historykach sztuki i filozofach. Zaznaczył, że jest za przyjęciem tego projektu, ale będzie on wymagał olbrzymiej pracy wstępnej, gdyż nawet jeśli chodzi o samą polonistykę, to są zróżnicowane potrzeby i możliwości wprowadzania technik cyfrowych. Edytorstwo, na przykład, ma już duży dorobek na tym polu, co możemy przekazywać na zajęciach, ale inne dziedziny pozostają w fazie prób. Zwrócił także uwagę, że jeszcze większe zróżnicowanie co do oczekiwań będą mieć np. edytor i historyk sztuki, w związku z czym zawczasu trzeba przewidzieć zainteresowania przyszłych doktorantów i dobrać odpowiednich specjalistów. Program także trzeba będzie przygotować tak, żeby był bardziej sprecyzowany. To zróżnicowanie może utrudnić stworzenie spójnej grupy seminaryjnej. Dlatego wiele rzeczy trzeba przewidzieć i przemyśleć zawczasu.

**Prof. Grześkowiak-Krwawicz** w odpowiedzi na ten głos uspokoiła prof. Łapińskiego, że w projekcie wiele rzeczy, o których wspomniał, zostało już przewidzianych.

**Dr hab. Jerzy Bandziora** stwierdził, że w zespole pracującym nad „Polską Bibliografią Literacką” obserwuje zdolnych polonistów, którzy są otwarci na kwestie z dziedziny informatyki i na pewno przyda im się wsparcie osób wykształconych w sposób łączący obie dziedziny. Podkreślił, że projekt nowych studiów doktoranckich to cenna inicjatywa, ponieważ IBL zyskuje grupę ludzi, którzy będą umieli rozmawiać ze specjalistami z PCSS w Poznaniu i z Wrocławia mającymi pomagać przy archiwizacji stron internetowych, np. stron pisarzy. Ponadto poszerzy to możliwości ścieżki naukowego awansu dla ludzi związanych z obszarem dokumentalistyki i edytorstwa, co jest ważne w kreowaniu elit w tych zakresach.

**Prof. dr hab. Maria Prussak** poinformowała zebranych, że ma doświadczenie ze współpracą między polonistami i informatykami na poziomie studiów magisterskich, ponieważ razem z prof. drem hab.

Jerzym Tyszkiewiczem z Instytutu Informatyki Uniwersytetu Warszawskiego opiekowali się dwiema studentkami tworzącymi wspólny projekt. Każda zajmowała się swoją częścią pracy: magistrantka prof. Prussak przygotowała tekst *Orfeusza* Anny Świrszczyńskiej, a magistrantka prof. Tyszkiewicza przygotowała program, który umożliwił przedstawienie historii tego tekstu. Prof. Tyszkiewicz był recenzentem pracy polonistycznej i promotorem pracy informatycznej, a prof. Prussak recenzowała pracę informatyczną, będąc promotorką pracy polonistycznej. Współpraca dała znakomity rezultat i była owocna dla obu stron.

**Dr hab. Joanna Partyka** przywołała przykład dra Macieja Pieczyńskiego, który studiował informatykę i polonistykę. Kompetencje z zakresu obu tych dziedzin pozwalają mu bez problemu przekładać swoją wiedzę polonistyczną na informatyczną, co pomaga mu w jego pracach edytorskich. I można sobie wyobrazić, że podobne będą efekty kształcenia po nowych studiach doktoranckich.

Wobec braku innych głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie jawne nad złożeniem wniosku do Dyrekcji IBL PAN o utworzenie interdyscyplinarnych studiów doktoranckich IBL PAN i Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych.

**Za** złożeniem wniosku do Dyrekcji IBL PAN o utworzenie interdyscyplinarnych studiów doktoranckich IBL PAN i Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych głosowało: 25 osób,  
**przeciw** głosowało: 0 osób,  
**wstrzymały się**: 2 osoby.

Rada Naukowa postanowiła złożyć do Dyrekcji Instytutu Badań Literackich PAN wniosek o utworzenie interdyscyplinarnych studiów doktoranckich IBL PAN i Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych.

## **Ad. 5**

### **Opinia Rady w sprawie powołania dr hab. Marka Troszyńskiego na Kierownika Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich IBL PAN i PJATK**

Przewodnicząca zarządziła głosowanie tajne w sprawie powołania na Kierownika Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich IBL i PJATK dra hab. Marka Troszyńskiego. W głosowaniu wzięło udział 27 członków Rady Naukowej.

**Za** powołaniem dra hab. Marka Troszyńskiego na Kierownika Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich IBL i PJATK głosowało: 24 osoby,

**przeciw** głosowało: 0 osób,

**wstrzymała się**: 2 osoby.

Rada Naukowa powołała dra hab. Marka Troszyńskiego na Kierownika Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich IBL i PJATK.

Przed przerwą zabrał jeszcze głos **prof. Zaleski**, który przypomniał zebranym, że dobrą tradycją było przedstawianie na posiedzeniu Rady nie tylko doktorów i doktorów habilitowanych, lecz także tych spośród członków społeczności Instytutu, na których spłynęły jakieś zaszczyty lub wyróżnienia. W związku z tym wspomniał o odznaczeniu prof. dra hab. Jacka Leociaka Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz ostatnio, 19 kwietnia 2018 r., Nagrodą Miasta Stołecznego Warszawy.

## **Ad. 6**

**Wszczęcie postępowania habilitacyjnego dra Andrzeja Karcza oraz powołanie 3 członków komisji habilitacyjnej: recenzenta,**

## **sekretarza i członka komisji**

Przewodnicząca poinformowała zebranych, że do Rady Naukowej wpłynął wniosek dra Andrzeja Karcza w sprawie wszczęcia postępowania habilitacyjnego. Wniosek poparła dr hab. Magdalena Rembowska-Płuciennik, która przedstawiła krótko sylwetkę dra Andrzeja Karcza.

Dr Andrzej Karcz jest absolwentem polonistyki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Następnie przez 15 lat pracował w Stanach Zjednoczonych jako lektor języka polskiego na Wydziale Języków i Literatur Słowiańskich w University of Chicago oraz jako adiunkt na Wydziale Języków i Literatur Słowiańskich w University of Kansas. Po powrocie do Polski był wykładowcą w Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców POLONICUM na Uniwersytecie Warszawskim oraz w Instytucie Filologii Polskiej na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Od czasów studiów na KUL jego zainteresowania badawcze skupiają się na kilku obszarach: teorii i historii literatury, krytyce literackiej, metodologii badań literackich, komparatystyce literackiej, emigracyjnej prozie polskiej i dydaktyce polonistycznej. Z czasem zakres ten wzbogacił się o dzieje polskiego literaturoznawstwa i badania polonistyczne za granicą. W sposób szczególny interesują go problemy wywodzące się z formalizmu wschodnioeuropejskiego: co odróżnia literaturę od nieliteratury, co czyni literaturę literaturą, czym jest dzieło literackie. Podstawą do wszczęcia postępowania habilitacyjnego jest zgłoszona przez dra Karcza książka *Refleksja nad literaturą w polskim piśmiennictwie emigracyjnym. Tymon Terlecki, Czesław Miłosz, Gustaw Herling-Grudziński*, która dotyczy poglądów na zadania i formy literatury obecnych w piśmiennictwie trzech powojennych pisarzy emigracyjnych. Autor zajął się przede wszystkim ideową zawartością ich wypowiedzi o literaturze oraz rekonstrukcją ich świadomości literackiej – szczególnie w kontekście zagadnień moralnych i światopoglądowych oraz zadań literatury wobec problemów powojennej rzeczywistości emigracyjnej. Podstawą badań były nie tylko liczne dokumenty pisane, takie jak

artykuły, recenzje książkowe, felietony, szkice, książki i listy, ale też dokumenty wychodzące poza słowo pisane, jak np. wywiady czy audycje radiowe. Podczas pobytu w USA dr Karcz zajmował się popularyzacją dokonań polskiej szkoły formalnej i badaniem jej wkładu w narodziny strukturalizmu. Do prac z tego zakresu należy obroniona na University of Chicago rozprawa doktorska *The Polish Formalist School and Russian Formalism*. Zajmował się także badaniem dziejów polskiego piśmiennictwa krytycznego na uchodźstwie, badaniami nad literaturą polską prowadzonymi za granicą. Jest także autorem książki *Teksty z daleka i z bliska. Szkice nie tylko o literaturze*, oraz redaktorem m.in. *Polonistyki po amerykańsku. Badań nad literaturą polską w Ameryce Północnej (1990-2005)*. Innym obszarem jego aktywności jest dydaktyka literatury polskiej i języka polskiego dla cudzoziemców. Sprawował opiekę nad studentami różnego stopnia na amerykańskich uczelniach, co zaowocowało artykułami poświęconymi metodyce, problemom przekładu literackiego i recepcji literatury polskiej. Dr Karcz zajmował się też popularyzacją wiedzy o literaturze polskiej, recenzując wielokrotnie polskie prace naukowe w amerykańskich czasopismach oraz tworząc hasła encyklopedyczne i słownikowe dotyczące polskiej literatury, współorganizując panele poświęcone literaturze i kulturze polskiej na konferencjach naukowych. Uczestniczył w wielu konferencjach polskich i zagranicznych, jest członkiem stowarzyszeń naukowych. Oprócz trzech książek, jest autorem artykułów w czasopismach (w tym ośmiu w czasopismach wysoko punktowanych) i w tomach zbiorowych, a także recenzji i haseł słownikowych. Był kierownikiem dwóch indywidualnych projektów badawczych, jeden był prowadzony za granicą, drugi był grantem habilitacyjnym, który zaowocował wydaniem książki przedstawionej jako podstawa do wszczęcia postępowania habilitacyjnego. Brał także udział w realizacji dwóch grantów zbiorowych. Obecnie pracuje w zespole przygotowującym do wydania *Pisma zebrane* Janusza Sławińskiego.

Po przedstawieniu sylwetki naukowej dra Andrzeja Karcza prof.

Grześkowiak-Krwawicz otworzyła dyskusję. Wobec braku głosów, zarządziła głosowanie tajne w sprawie wszczęcia postępowania habilitacyjnego dra Andrzeja Karcza.

W głosowaniu wzięło udział 25 członków Rady Naukowej.

**Za** wszczęciem postępowania habilitacyjnego dra Andrzeja Karcza głosowały: 25 osób,

**przeciw** głosowało: 0 osób,

**wstrzymało się**: 0 osób.

Rada Naukowa podjęła decyzję o wszczęciu postępowania habilitacyjnego dra Andrzeja Karcza w Instytucie Badań Literackich PAN.

Następnie Przewodnicząca zaproponowała, by w skład komisji habilitacyjnej w postępowaniu habilitacyjnym dra Andrzeja Karcza weszli: prof. dr hab. Krzysztof Dybciak jako recenzent, dr hab. Ewa Kołodziejczyk jako sekretarz, prof. dr hab. Zdzisław Łapiński jako członek komisji.

Wszystkie wymienione osoby wyraziły zgodę na kandydowanie.

Wobec braku innych propozycji, Przewodnicząca zarządziła głosowanie tajne.

W głosowaniu wzięło udział 24 członków Rady.

**Za** powołaniem prof. dra hab. Krzysztofa Dybciaka na recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym dra Andrzeja Karcza głosowało: 22 osób,

**przeciw** głosowała: 1 osoba,

**wstrzymała się**: 1 osoba.

**Za** powołaniem dr hab. Ewy Kołodziejczyk na sekretarza komisji w postępowaniu habilitacyjnym dra Andrzeja Karcza głosowały: 24 osoby,

**przeciw** głosowało: 0 osób,

**wstrzymało się**: 0 osób.

**Za** powołaniem prof. dra hab. Zdzisława Łapińskiego na członka komisji habilitacyjnej głosowały: 23 osoby,  
**przeciw** głosowało: 0 osób,  
**wstrzymała się**: 1 osoba.

Rada Naukowa postanowiła powołać prof. dra hab. Krzysztofa Dybciaka na recenzenta, dr hab. Ewę Kołodziejczyk na sekretarza oraz prof. dra hab. Zdzisława Łapińskiego na członka komisji habilitacyjnej w postępowaniu habilitacyjnym dra Andrzeja Karcza.

#### **Ad. 7**

#### **Opinia Rady w sprawie zatrudnienia dr hab. Magdaleny Piskały na stanowisku profesora nadzwyczajnego w IBL PAN**

Przewodnicząca przedstawiła wniosek Dyrekcji w sprawie zatrudnienia dr hab. Magdaleny Piskały na stanowisku profesora nadzwyczajnego w IBL PAN. Opinie na temat dorobku i osiągnięć naukowych dr hab. Magdaleny Piskały przedstawili dr Joanna Krauze-Karpińska oraz dr hab. Krzysztof Mrowcewicz (teksty w załączeniu). W obu opiniach podkreślone zostały kompetencje dr hab. Magdaleny Piskały zarówno jako badacza literatury, jak i filologa klasycznego, znawcy łaciny klasycznej oraz nowożytnej, a połączenie tych kompetencji umożliwia pracę nad takimi mało zbadanymi obszarami, jak twórczość poetów nowołacińskich, staropolskie źródła erudycji, staropolskie edukacja i szkolnictwo oraz warunkuje prowadzenie prac edytorskich. Zaznaczone zostało także jej doświadczenie dydaktyczne, aktywność naukowa przejawiająca się w uczestnictwie w wielu grantach i konferencjach oraz znaczący dorobek w postaci wielu ważnych artykułów i książki stanowiącej podstawę habilitacji, a będącej bardzo cenną pracą poprzedzoną ogromnym wysiłkiem badawczym i opartą na olbrzymim materiale. Opracowanie to stanowi nieodzowną podstawę dla przyszłych badań nad poruszonymi w nim zagadnieniami.

Wobec braku głosów w dyskusji Przewodnicząca zarządziła głosowanie tajne.

W głosowaniu wzięło udział 25 członków Rady.

**Za** przyjęciem wniosku o zatrudnienie dr hab. Magdaleny Piskały na stanowisku profesora nadzwyczajnego w IBL PAN głosowały: 25 osób,  
**przeciw** głosowało: 0 osób,  
**wstrzymało się**: 0 osób.

Rada Naukowa przyjęła wniosek o zatrudnienie dr hab. Magdaleny Piskały na stanowisku profesora nadzwyczajnego w IBL PAN.

## **Ad. 8**

### **Sprawy różne**

Wobec braku głosów Przewodnicząca zamknęła posiedzenie Rady Naukowej IBL PAN.

protokołowała  
Klara Leszczyńska-Skowron